

ভাৰতৰ উচ্চতম আদালতত

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ

দেৱানী আপীল নং ১৯৩৩/২০২৩

অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য ... আপীলকাৰী

বনাম

বিনোদ কুমাৰ আৰু অন্যান্য ... উত্তৰবাদী

ৰায়

সঞ্জয় কুমাৰ, ন্যায়াধীশ

- ১) ০৫/১২/২০১৭ তাৰিখৰ ৰায়দানৰ জৰিয়তে গোহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে লেখ আবেদন (দেৱানী) নং ৪৭৫২/২০১৫ মঞ্জুৰ কৰে আৰু অসম আৰক্ষী মেনুৱেলৰ নিয়ম ৬৩(iii)ক অসম আৰক্ষী আইন, ২০০৭ৰ ধাৰা ১৪(২)ৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষ সংঘাতৰ ভিত্তিত অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰে। অসম ৰাজ্য আৰু ইয়াৰ গৃহ বিভাগৰ বিষয়াসকলে এই ৰায়ক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে।
- ২) ০৭/০১/২০১৯ তাৰিখে জাননীৰ নিৰ্দেশ দিওঁতে এই আদালতে নিৰ্দেশ দিছিল যে বিবাদিত ৰায়ৰ ভিত্তিত আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে কোনো ধৰণৰ জোৰ-জবৰদস্তি পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিব নালাগে। এই আপীলৰ ফলপ্ৰসূ

বিচাৰৰ বাবে ভাৰতৰ বিজ্ঞ এটৰ্নী জেনেৰেলৰ উপস্থিতি প্ৰয়োজনীয় বুলি ভাৰি ২১/০৩/২০২৩ তাৰিখে এই আদালতে তেওঁলৈ জাননী জাৰি কৰে।

৩) এই গোচৰৰ মূল বিতৰ্কটো হ'ল অসমত জিলা আৰক্ষী অধীক্ষক হিচাপে কাম কৰা ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱা (আইপিএছ) বিষয়াসকলৰ বাৰ্ষিক গোপনীয় প্ৰতিবেদন (এচিআৰ)/বাৰ্ষিক কৰ্মক্ষমতা মূল্যায়ন প্ৰতিবেদন (এপিএআৰ) প্ৰস্তুত কৰিবলৈ 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' কোন হ'ব। অধিক বিশেষভাৱে বিষয়টো হ'ল অসম আৰক্ষীৰ মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) ৬৩(iii) নিয়ম (চমুকৈ 'মেনুৱেল'), য'ত এনে মূল্যায়ন সংশ্লিষ্ট উপায়ুক্তৰ দ্বাৰা, 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' হিচাপে প্ৰস্তুত কৰিব লাগে বুলি নিৰ্ধাৰণ কৰা কৰা হৈছে, সেয়া বৈধ নেকি? ইয়াত উত্তৰবাদীসকলে অৰ্থাৎ অসম ৰাজ্যত আৰক্ষী অধীক্ষক হিচাপে কাম কৰা আইপিএছ বিষয়াসকলে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত সফলতাৰে দৰ্শোৱা নিৰ্দিষ্ট ভিত্তিটো হ'ল যে এই নিয়মে অসম আৰক্ষী আইন, ২০০৭ (চমুকৈ '২০০৭ চনৰ আইন')ৰ ১৪(২) ধাৰা উলংঘা কৰিছে।

৪) এই পৰ্যায়ত সংশ্লিষ্ট বিধিগত বিধানসমূহৰ সাৰ আৰু বিষয়বস্তু লক্ষ্য কৰাটো উপযুক্ত হ'ব। মেনুৱেলৰ নিয়ম ৬৩(iii)ত এখন জিলাৰ আৰক্ষী অধীক্ষক এচিআৰ/এপিএআৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰসংগত তলত দিয়া ধৰণে কোৱা হৈছে:

'(iii) আৰক্ষী অধীক্ষক - প্ৰতিবেদন উপায়ুক্তই প্ৰস্তুত কৰিব, এলেকাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত আৰক্ষী উপ-মহাপৰিদৰ্শকে পৰ্যালোচনা কৰি

সংমণ্ডল আয়ুক্তলৈ প্ৰেৰণ কৰিব। সংমণ্ডল আয়ুক্তই মতামত প্ৰদান কৰি আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকলৈ গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব।

বিশেষ শাখাৰ সৈতে জড়িত বিষয়সমূহত জিলাৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাম-কাজৰ সন্দৰ্ভত তেওঁৰ মন্তব্য লিপিবদ্ধ কৰাৰ বাবে আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকে প্ৰতিবেদনখন বিশেষ শাখাৰ আৰক্ষী উপ-মহাপৰিদৰ্শকলৈ প্ৰেৰণ কৰিব।’

২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪ নং ধাৰাত এইদৰে বিধান দিয়া আছে-

‘১৪. জিলা দণ্ডাধীশৰ সৈতে আৰক্ষী অধীক্ষকৰ সম্পৰ্ক-

(১) দণ্ডাধীশৰ সমগ্ৰ স্থানীয় অধিকাৰক্ষেত্ৰত আৰক্ষীৰ প্ৰশাসন জিলা দণ্ডাধীশ হিচাপে উপায়ুক্তৰ সাধাৰণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিৰ্দেশনাৰ অধীনত আৰক্ষী অধীক্ষকৰ ওপৰত ন্যস্ত। পিছৰজনে জিলা এখনত শান্তি আৰু আইন-শৃংখলা বজাই ৰখাৰ বাবে দায়বদ্ধ আৰু সেই উদ্দেশ্যৰ বাবে তেওঁ যিদৰে ভাল বুলি ভাবে সেইদৰে আৰক্ষীক নিয়োগ কৰিব পাৰে।

(২) জিলা দণ্ডাধীশ হিচাপে উপায়ুক্তৰ অৱশ্যে আৰক্ষী বাহিনীৰ আভ্যন্তৰীণ সংগঠন আৰু অনুশাসনত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো কৰ্তৃত্ব নাই, কিন্তু যিবোৰ বিষয়ত আৰক্ষী বিষয়াৰ আচৰণ আৰু দক্ষতাই জিলা এখনৰ সাধাৰণ প্ৰশাসনক প্ৰভাৱিত কৰে সেইবোৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰাটো তেওঁৰ কৰ্তব্য।’

৫) যিহেতু আইপিএছ বিষয়াসকল ‘সৰ্বভাৰতীয় সেৱা’ৰ অন্তৰ্গত, গতিকে সৰ্বভাৰতীয় সেৱা (গোপনীয় তালিকা) নিয়ম, ১৯৭০ (চমুকৈ ‘১৯৭০

চনৰ নিয়ম')ৰ বিধানসমূহ লক্ষ্য কৰাটো প্ৰাসংগিক হ'ব, যিবোৰ পিছত আৰক্ষী অধীক্ষকৰ পদবীত আইপিএছ বিষয়াসকলৰ এচিআৰ/এপিএআৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ ধৰণ আৰু পদ্ধতিৰ প্ৰেক্ষাপটত অল ইণ্ডিয়া চাৰ্ভিচেছ (পাৰফৰমেঞ্চ এপ্ৰেইজেল ৰিপৰ্ট) নিয়মাৱলী, ২০০৭ (চমুকৈ '২০০৭ চনৰ নিয়ম') দ্বাৰা সলনি কৰা হয়। এচিআৰ/এপিএআৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ বাবে ১৯৭০ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ২(ই), ২(এফ) আৰু ২(এ)ত ক্ৰমে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ', 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ' আৰু 'গ্ৰহণকাৰী কৰ্তৃপক্ষ'ৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে। এই নিয়মসমূহ তলত দিয়া ধৰণে:

২(ই) 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ হৈছে যি সময়ছোৱাৰ বাবে গোপনীয় প্ৰতিবেদন লিখা হৈছে সেই সময়ছোৱাত সেৱাৰ যিজন সদস্যৰ বাবে প্ৰতিবেদন লিখা হৈছে সেই সদস্যৰ তাৎক্ষণিক উচ্চতম বিষয়া আৰু এই সংক্ৰান্তে চৰকাৰে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা অন্যান্য কৰ্তৃপক্ষ;

২(এফ) 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ'ৰ অৰ্থ হ'ল চৰকাৰে এই সংক্ৰান্তে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা কৰ্তৃপক্ষ;

২(এ) 'গ্ৰহণকাৰী কৰ্তৃপক্ষ'ৰ অৰ্থ হ'ল চৰকাৰে এই সংক্ৰান্তে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা পৰ্যালোচনাকাৰী কৰ্তৃপক্ষৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা কৰ্তৃপক্ষ।'

তাৰ পিছত ওপৰৰ নিয়ম ২(ই) ০৮/১২/১৯৮৭ তাৰিখৰ অধিসূচনা নং ২২০১২/৪/৮৭-এআইএছ-III জৰিয়তে সংশোধন কৰা হয় আৰু সেই তাৰিখৰ পৰা ইয়াত এইদৰে বিধান দিয়া হৈছে:

‘২(ই) ‘উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ’ৰ অৰ্থ হ’ল যিজন বিষয়াৰ বাবে প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰি হৈছে তেওঁৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা কৰ্তৃপক্ষ বা এই সংক্ৰান্তে চৰকাৰে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা কৰ্তৃপক্ষ।’

৬) ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলীৰ আগমনলৈকে ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলীই এই ক্ষেত্ৰখন পৰিচালনা কৰি আছিল। ২০০৭ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ২(জে), ২(কে) আৰু ২(এ)ত ক্ৰমে ‘প্ৰস্তুতকৰণ কৰ্তৃপক্ষ’, ‘পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ’ আৰু ‘গ্ৰহণকাৰী কৰ্তৃপক্ষ’ৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে। এই নিয়মসমূহ তলত দিয়া ধৰণে পঢ়িব:

‘২(জে) ‘উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ’ৰ অৰ্থ হ’ল যিজন বিষয়াৰ বাবে প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে তেওঁৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰাৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা কৰ্তৃপক্ষ।

২(কে) ‘পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ’ৰ অৰ্থ হ’ল প্ৰস্তুতকৰণ কৰ্তৃপক্ষৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰাৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা কৰ্তৃপক্ষ।

২(এ) ‘গ্ৰহণকাৰী কৰ্তৃপক্ষ’ৰ অৰ্থ হ’ল পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰাৰ বাবে চৰকাৰে বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰা কৰ্তৃপক্ষ।’

- ৭) এতিয়ালৈকে অসম ৰাজ্যত আৰক্ষী আইন, ১৮৬১ আৰু ইয়াৰ পৰা উৎপত্তি অসম আৰক্ষীৰ মেনুৱেল (হাতপুথি) প্ৰযোজ্য আছিল। কিন্তু ২০০৭ চনৰ আইনখন বলবৎ হোৱাৰ লগে লগে আৰক্ষী আইন, ১৮৬১ অসম ৰাজ্যত ইয়াৰ প্ৰযোজ্যৰ ক্ষেত্ৰত বাতিল কৰা হয়। এতিয়া প্ৰশ্নটো হ'ল যে আৰক্ষী অধীক্ষক পদবীত থকা আইপিএছ বিষয়াৰ এচিআৰ/এপিএআৰ প্ৰস্তুতকৰণৰ সৈতে জড়িত ১৮৬১ চনৰ আৰক্ষী আইন বলবৎ হোৱা সময়ৰ পৰা আৰম্ভ হোৱা মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii) ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়মৰ কাঠামোত এতিয়াও বৈধ বুলি ক'ব পাৰি নেকি?
- ৮) মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii) অনুসৰি এজন আৰক্ষী অধীক্ষকৰ এচিআৰ/এপিএআৰ সংশ্লিষ্ট উপায়ুক্তই প্ৰস্তুত কৰিব আৰু সেইটো ৰেঞ্জৰ দায়িত্বত থকা আৰক্ষী উপ-মহাপৰিদৰ্শকে পৰ্যালোচনা কৰিব আৰু তাৰ পিছত সংমণ্ডলৰ আয়ুক্তলৈ প্ৰেৰণ কৰা হ'ব। তাৰ পিছত আয়ুক্তই নিজৰ মতামত প্ৰদান কৰি আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকলৈ গ্ৰহণৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব যিয়ে পাছলৈ প্ৰতিবেদনখন আৰক্ষী উপ-মহাপৰিদৰ্শক (বিশেষ শাখা) লৈ সেই শাখাৰ বিষয়সমূহত আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাম-কাজৰ ওপৰত তেওঁৰ মন্তব্যৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব।
- ৯) আপীলকাৰীসকলৰ দাবী এই যে চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ নিজৰ এচিআৰ/এপিএআৰ কোনো বিশেষ 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰিব লাগে বুলি জোৰ দিয়াৰ কোনো অধিকাৰ, কমপক্ষে আইনী অধিকাৰ নাই। যুক্তি দিয়া হৈছে যে ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ বিধান আৰু ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলী/২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলী সৈতে তুলনা কৰিলে নিয়ম

৬৩(iii)ত কোনো অসামঞ্জস্যতা নাই। উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ যিজন বিষয়াৰ এচিআৰ/এপিএআৰ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে তেওঁৰ তাৎক্ষণিক উৰ্ধতন কৰ্তৃপক্ষ হোৱাটো প্ৰয়োজনীয় নহয় আৰু প্ৰস্তুতকৰণ কৰ্তৃপক্ষই তেওঁৰ কাম-কাজৰ তদাৰক কৰাটো যথেষ্ট বুলি দাবী কৰিবলৈ ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলী আৰু ১৯৭০ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ২(ই)ৰ ১৯৮৭ চনৰ সংশোধনীৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা হৈছে। এইটো দাবী কৰা হৈছে যে যিহেতু ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ধাৰা ১৪(১) অনুসৰি উপায়ুক্ত/জিলা দণ্ডাধীশক (ইয়াৰ পিছত উপায়ুক্ত বুলি কোৱা হৈছে) সেই জিলাৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাৰ্যকলাপৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰদান কৰা হৈছে, সেই আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাম-কাজৰ প্ৰদেৱদন দিবলৈ উপায়ুক্ত হ'ব আটাইতকৈ উপযুক্ত ব্যক্তি। আপীলকাৰীসকলে আঙুলিয়াই দিয়ে যে আৰক্ষী অধীক্ষকে উপায়ুক্তৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিৰ্দেশনাত কাম কৰে, যাৰ সামগ্ৰিক দায়িত্ব হৈছে জিলাখনৰ শান্তি ৰক্ষা আৰু আইন-শৃংখলা বজাই ৰখা আৰু যিজনক জিলাখনৰ ভিতৰত সেই উদ্দেশ্যে সৰ্বোত্তম বুলি ভাবে আৰক্ষী বাহিনীক নিয়োগ কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছে।

১০) আনহাতে উত্তৰবাদীসকলে আঙুলিয়াই দিয়ে যে ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(২) ধাৰাত স্পষ্টকৈ কোৱা হৈছে যে উপায়ুক্তই জিলাখনৰ আৰক্ষী বাহিনীৰ ভিতৰৰ আভ্যন্তৰীণ সংগঠন বা অনুশাসনত হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰে আৰু কেৱল যদি কোনো আৰক্ষী বিষয়াৰ আচৰণ আৰু/বা দক্ষতাই জিলাখনৰ সাধাৰণ প্ৰশাসনত প্ৰভাৱ পেলায় তেন্তে আৰক্ষী অধীক্ষকক জনাব পাৰে। তেওঁলোকে যুক্তি দৰ্শাইছে যে মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) প্ৰাচীন নিয়ম ৬৩(iii) ২০০৭ চনৰ আইন আৰু ২০০৭

চনৰ নিয়মৰ অধীনত লাভ কৰা আঁচনিৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ নহয় আৰু
গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে সেই কথাক নিশ্চয়তা প্ৰদান কৰি ইয়াক বাতিল
কৰাটো ন্যায়্য আছিল।

১১) আৰম্ভণিতে আমি মন কৰিব পাৰো যে আৰক্ষী আইন, ১৮৬১ৰ অধীনত
লাভ কৰা শাসন ব্যৱস্থাটো বৰ্তমানৰ তুলনাত সম্পূৰ্ণ পৃথক আছিল।
সেই সময়ত উপায়ুক্তই জিলাখনৰ অপৰাধমূলক আৰু আৰক্ষী প্ৰশাসনৰ
মুৰব্বী হিচাপে বহু বহল ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰিছিল। এনে পৰিস্থিতিত সেই
জিলাৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাম-কাজৰ মূল্যায়নৰ ক্ষমতা তেওঁক দিয়াটো
উচিত আছিল। মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) ৬৩ নং নিয়মেও এই কথা
স্পষ্ট কৰি দিছে যে ৰেকৰ্ডিং বিষয়াসকলে 'তেওঁলোকৰ অধীনত কাম
কৰা বিষয়াসকলৰ' কামৰ মানদণ্ডৰ সৈতে সম্পূৰ্ণৰূপে পৰিচিত আৰু
কোৱা হৈছে আৰু যে ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে এজন বিষয়াৰ কাম-কাজ
সম্পৰ্কে শাৰীৰ সকলো 'উচ্চতৰ' বিষয়াই জ্ঞাত থাকিব লাগে। গতিকে
সেই ব্যৱস্থাত আৰক্ষী অধীক্ষকৰ ওপৰত উপায়ুক্তৰ পদানুক্রমিক শ্ৰেষ্ঠতা
স্পষ্ট।

১২) কিন্তু বৰ্তমান প্ৰচলিত শাসন ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষমতা পৃথক হোৱাৰ
পিছত উপায়ুক্তজন জিলাখনৰ অপৰাধ আৰু আৰক্ষী প্ৰশাসনৰ মুৰব্বী
হৈ থকা নাই। বৰ্তমান ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(১) ধাৰাত বিধান
দিয়া হৈছে যে জিলাখনৰ ভিতৰত আৰক্ষীৰ প্ৰশাসন সেই জিলাৰ আৰক্ষী
অধীক্ষকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আৰু ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(২)
ধাৰাত স্পষ্টকৈ কোৱা হৈছে যে জিলাখনৰ আৰক্ষীৰ আভ্যন্তৰীণ সংগঠন
বা আৰক্ষী বাহিনীৰ ভিতৰুৱা অনুশাসনত হস্তক্ষেপ কৰাৰ ক্ষমতা

উপায়ুক্তৰ নাই। উল্লেখযোগ্য যে, মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) ২৫(গ) নিয়মে উপায়ুক্তক আৰক্ষী বিষয়াৰ অসং আচৰণৰ ক্ষেত্ৰত তদন্তৰ নিৰ্দেশ দিয়াৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছিল, যিটো ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(২) ধাৰাটোৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষভাৱে পৃথক আৰু উপায়ুক্তক এনে অনুশাসনমূলক ক্ষমতা প্ৰদান নকৰে। আৰক্ষী প্ৰশাসনত অনা এই পাৰ্থক্যটো মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii)ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিৰ বৈধতা বিবেচনা কৰাৰ সময়ত অৱশ্যেই মনত ৰাখিব লাগিব।

ছাৰ ৰূপাৰ্ট ক্ৰছে তেওঁৰ **বিধিগত ব্যাখ্যা (তৃতীয় সংস্কৰণ, ১৯৯৫)**ত আঙুলিয়াই দিয়াৰ দৰে এটা বিধিগত ব্যৱস্থাক প্ৰথম আৰু প্ৰধানকৈ বৰ্তমানৰ আইনী ব্যৱস্থাৰ এটা নিয়ম হিচাপে বিবেচনা কৰিব লাগিব য'ৰ পৰা ই বলবৎ হয়, কাৰণ ইয়াৰ স্বাধীন আইনী অস্তিত্ব আছে ইয়াৰ ঘোষণাৰ ঐতিহাসিক প্ৰাসংগিকতা আৰু বৰ্তমান বলবৎ থকা আইনী নীতিৰ ব্যৱস্থাৰ ভিতৰত ইয়াৰ স্থানৰ পোহৰত ব্যাখ্যা কৰা উচিত। এই পৰ্যবেক্ষণসমূহ এই আদালতৰ অনুমোদন সাপেক্ষে **ধৰণী চুগাৰছ এণ্ড কেমিকেলছ লিমিটেড বনাম ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া আৰু অন্যান্য** গোচৰত উদ্ধৃত কৰা হৈছিল।

১৩) ইয়াৰ বাহিৰেও এইটোও মনত ৰাখিব লাগিব যে আইপিএছ বিষয়াসকল সৰ্বভাৰতীয় সেৱাৰ সদস্য হোৱাৰ বাবে ২০০৭ চনৰ নিয়মৰ অনুকূল হ'ব। ২০০৭ চনৰ আইনৰ ৬৫ নং ধাৰাত স্পষ্টকৈ কোৱা হৈছে যে অসম ৰাজ্যৰ আৰক্ষী কৰ্মীসকলক ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱা, ৰাজ্যিক আৰক্ষী সেৱা আৰু অন্যান্য সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হোৱাৰ দৰে বৰ্তমানে বলবৎ থকা অনুশাসন আৰু আপীল, নিয়ম আৰু অন্যান্য সেৱা আচৰণ

বিধিসমূহৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হ'ব। গতিকে কেৱল অসম ৰাজ্যত কাম কৰিবলৈ নিয়োজিত হোৱাৰ বাবেই আইপিএছ বিষয়াসকলক ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলীৰ সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নোৱাৰি যিটো সমগ্ৰ দেশতে সেৱা আগবঢ়োৱা তেওঁলোকৰ দৰে লোকৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হ'ব। গতিকে এনে আইপিএছ বিষয়াক তেওঁলোকৰ পছন্দৰ 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ ওপৰত জোৰ দিয়া বুলি শাস্তি দিয়াটো ভুল হ'ব। তেওঁলোকে কেৱল দেশৰ আন প্ৰান্তত কাম কৰা নিজৰ ধৰণৰ কামৰ সৈতে সমতা বিচাৰিছে। এই প্ৰেক্ষাপটতে ২০০৭ চনৰ প্ৰচলিত নিয়মসমূহে বিবেচনাধীন বিষয়টোৰ ওপৰত প্ৰত্যক্ষ প্ৰভাৱ পেলাব।

- ১৪) আপীলকাৰীসকলৰ গোচৰৰ দৃঢ় যুক্তিটো হ'ল যে ১৯৭০ চনৰ নিয়মত, ১৯৮৭ চনৰ সংশোধনীৰ পিছত, আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়মত 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ সংজ্ঞাত এনে কৰ্তৃস্থ যিজন বিষয়াৰ বাবে প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে তাৰ 'তৎক্ষণাত উচ্চ বিষয়া' হোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। ইয়াৰ উপৰিও যুক্তি দৰ্শোৱা হৈছে যে ইয়াৰ অধীনত চৰকাৰক তহাৰধায়ক কৰ্তৃপক্ষৰ যিকোনো এজনক 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' হিচাপে ক্ষমতা প্ৰদান কৰাৰ বিবেচনাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে আৰু সেইটো নীতি নিৰ্ধাৰণৰ ক্ষেত্ৰখনতো প্ৰযোজ্য। কোৱা বাহুল্য যে এনে বিবেচনা বিবেকপূৰ্ণভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব আৰু তাৰ ফলত হোৱা নীতিটো বিধিগত আঁচনিখনৰ চাৰিটা চুকৰ ভিতৰত পৰিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰিও এই যুক্তি যে যিহেতু নিৰ্দিষ্ট পৰ্যালোচনাকাৰী আৰু গ্ৰহণকাৰী কৰ্তৃপক্ষসকল আৰক্ষীৰ বিভাগৰ পদানুক্ৰমত জ্যেষ্ঠ বিষয়া, গতিকে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' সেই বিভাগৰ নহ'লে কোনো পাৰ্থক্য নাথাকিব, কেৱল নাকচ

কৰাৰ বাবে উল্লেখযোগ্য। মূল্যায়ন পৰিক্ৰমাৰ প্ৰতিটো কাঠীৰ নিজস্ব ভূমিকা থাকে আৰু এই কথা মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) ৬৩ নং নিয়মে স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰিছে যে সঠিক আৰু বস্তুনিষ্ঠভাৱে প্ৰতিবেদন দিব নোৱাৰা বা ব্যৰ্থতাক উপস্থাপন/পৰ্যালোচনা বিষয়াৰ ব্যৰ্থতা হিচাপে গণ্য কৰা হ'ব আৰু পৰৱৰ্তী স্তৰত তেনে ব্যৰ্থতা সম্পৰ্কে মন্তব্য কৰা হ'ব। সেইদৰে ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলীত প্ৰ-পত্ৰ ১ত সংলগ্ন কৰা নিৰ্দেশনাৰ ৫ নং নিৰ্দেশনাত 'ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱা বিষয়াসকলৰ বাবে গোপনীয় প্ৰতিবেদন' শীৰ্ষক নিৰ্দেশনাত উল্লেখ আছে যে যদি 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষই' 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষই' যল্ল আৰু মনোযোগ নিদিয়াকৈ প্ৰতিবেদনখন প্ৰস্তুত কৰিছে বুলি পায়, তেন্তে তেওঁ সেই সম্পৰ্কে এটা মন্তব্য লিপিবদ্ধ কৰিব লাগিব আৰু সেই কথা তেওঁৰ গোপনীয় নথিত উল্লেখ কৰিব লাগিব।

- ১৫) তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে, যদিও সংজ্ঞায়িত কৰা অনুসৰি 'প্ৰস্তুতকৰণ কৰ্তৃপক্ষ' এনে এজন ব্যক্তি হ'ব লাগিব যিয়ে সংশ্লিষ্ট বিষয়াজনৰ কাম-কাজৰ তদাৰক কৰে আৰু তেওঁৰ তাৎক্ষণিক উৰ্ধতন হ'বই লাগিব বুলি ক'ব নোৱাৰি, 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ'ৰ সংজ্ঞাত কোনো পৰিৱৰ্তন হোৱা নাছিল। মন কৰিবলগীয়া যে ১৯৭০ চনৰ নিয়ম আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়ম দুয়োটাই 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ'ৰ সংজ্ঞা দি 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা কৰ্তৃপক্ষক বুজায় যাক চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে ক্ষমতা প্ৰদান কৰিব পাৰে। 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ'ৰ এই সংজ্ঞাৰ পটভূমিতেই মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii) পৰীক্ষা কৰাটো প্ৰয়োজন। উল্লেখযোগ্য যে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' হ'ল এজন

উপায়ুক্ত আৰু আৰক্ষী বিভাগৰ পৰা সম্পূৰ্ণ স্বাধীন আইএএছ বিষয়া বা ৰাজ্যিক অসামৰিক সেৱা বিষয়া। কোৱা বাহুল্য যে এজন উপায়ুক্তৰ কাম-কাজৰ মূল্যায়ন নিয়ম ৬৩(iii)ৰ অধীনত নিৰ্দিষ্ট 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ' আৰক্ষী উপ-মহাপৰিদৰ্শকে নকৰে, বৰঞ্চ প্ৰশাসনিক সেৱাত তেওঁৰ নিজৰ উৰ্ধতন বিষয়াইহে মূল্যায়ন কৰে। এইদৰে ১৯৭০ চনৰ নিয়ম/২০০৭ চনৰ নিয়মৰ পৰা স্পষ্ট বিচ্যুতি ঘটিছে।

১৬) ১৯৮৭ চনৰ পিছৰ, ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলী আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলীত 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ সংজ্ঞাই সেই ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰাৰ সময়ত বিষয়াজনৰ 'তাৎক্ষণিক উৰ্ধতন বিষয়া' হোৱাৰ পৰা আঁতৰাই পেলাইছিল যদিও এতিয়াও 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' উক্ত বিষয়াজনৰ কাম-কাজৰ তদাৰক কৰা ব্যক্তি হ'ব লাগে। সাধাৰণতে এনে তহাৱধান একে বিভাগৰ এজন বিষয়াই কৰিব যিজনৰ পদবীত সংশ্লিষ্ট বিষয়াজনতকৈ উচ্চ। নিঃসন্দেহে, সংশ্লিষ্ট বিষয়াজনৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা যিকোনো কৰ্তৃপক্ষক এনে ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা ক্ষমতা প্ৰদান কৰিবলৈ চৰকাৰক বিবেচনাৰ ক্ষমতা দিয়া হৈছিল। 'পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ'ক এনে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰা ব্যক্তি বুলি সংজ্ঞায়িত কৰাৰ আলোকত এই বিবেচনাৰ অৰ্থ অৱশ্যে এনেদৰে ধৰিব নোৱাৰি যে বিভাগৰ বাহিৰৰ কোনোবা এজনক এনে ক্ষমতা দিব পাৰি। ইয়াৰ পৰা স্পষ্টকৈ বুজা যায় যে দুয়োটা কৰ্তৃপক্ষ একে সেৱা বা বিভাগৰ অন্তৰ্গত হ'ব লাগিব। কাৰ্যতঃ মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii) ১৯৭০ চনৰ নিয়ম আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়মৰ অধীনত লাভ কৰা আঁচনিৰ সৈতে খাপ নাখায়।

- ১৭) বিজ্ঞ এটর্নী জেনেৰেলে এই সংজ্ঞাটোক এনেদৰে সীমিত অৰ্থ দিয়াৰ পৰামৰ্শ দিয়ে যে ‘পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ’ অৰ্থাৎ আৰক্ষীৰ উপ-মহাপৰিদৰ্শকে ‘উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ’ অৰ্থাৎ উপায়ুক্তৰ কাম-কাজৰ তদাৰক কৰিব কেৱল তেওঁ/তাই আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কৰ্মক্ষমতাৰ মূল্যায়ন কেনেকৈ কৰিছিল সেই সংক্রান্তত, তাতকৈ বেছি নহয়। কিন্তু আমাৰ মতে এনে নীতি সংজ্ঞাটোৰ সাধাৰণ ভাষাৰ পৰা প্ৰবাহিত নহয় আৰু ইয়াত উদ্দেশ্য ইয়াতকৈ অধিক। **কানাই লাল সুৰ বনাম পৰমনিধি সাধুখান**ৰ গোচৰৰ উল্লেখ কৰিব পাৰি, য’ত এই আদালতে ৰায় দিছিল যে কোনো বিধিত ব্যৱহৃত শব্দৰ ব্যাখ্যা ইয়াৰ স্পষ্ট ব্যাকৰণগত অৰ্থত কৰিব লাগিব আৰু যেতিয়া ই দুটা অৰ্থ উৎপন্ন কৰিবলৈ সক্ষম হয়, তেতিয়াহে বিধিৰ নীতি বা উদ্দেশ্য কাৰ্যকৰী কৰাৰ প্ৰশ্ন বৈধভাৱে উত্থাপন হ’ব পাৰে।
- ১৮) তদুপৰি সংজ্ঞাটোৰ অৰ্থ ভুলকৈ পঢ়িলে অনাকাঙ্ক্ষিত পৰিণতি হ’ব, যিটো ইয়াত ব্যৱহৃত স্পষ্ট শব্দৰ পৰা সম্পূৰ্ণ পৃথক হ’ব, য’ত ‘পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ’ক এনেদৰে সংজ্ঞায়িত কৰা হৈছে যে এনে কৰ্তৃপক্ষ এনে এজন ব্যক্তি হ’ব লাগে যিয়ে সকলো ক্ষেত্ৰতে ‘উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ’ৰ কাম-কাজ তদাৰক কৰে, কেৱল এটা কাৰ্য্যৰ সম্পৰ্কত নহয়।
- ১৯) প্ৰাসংগিকভাৱে, ১৯৮৭ চনৰ পিছৰ, ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলী আৰু ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলীত ‘উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ’ আৰু ‘পৰ্যালোচনা কৰ্তৃপক্ষ’ৰ সংজ্ঞাৰ মাজত কোনো ধৰণৰ লক্ষণীয় সংঘাত বা বৈপৰীত্য নাই। এই সংজ্ঞাসমূহৰ স্পষ্ট অৰ্থ হ’ল এনে কৰ্তৃপক্ষ একে সেৱা বা বিভাগৰ ভিতৰৰ হ’ব লাগিব। সেয়েহে, এই সংজ্ঞাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত সুসম নীতি

মতবাদৰ প্ৰয়োগ উদ্ভৱ নহয়। ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলী/২০০৭ৰ নিয়মাৱলীৰ স্পষ্ট উদ্দেশ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি যে উপস্থাপন, পৰ্যালোচনা আৰু গ্ৰহণ কৰ্তৃপক্ষ একে সেৱা বা বিভাগৰ ভিতৰৰ পৰা হ'ব লাগে, প্ৰশ্নটো হ'ল মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii)ৰ অধীনত অসম ৰাজ্যত এনে প্ৰয়োজনীয়তা ভংগৰ অনুমতি দিব পাৰি নেকি?

২০) এই পৰিৱেশত ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(২) ধাৰাটোৱে প্ৰাসংগিকতা বহন কৰে। ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ১৪(১) নং ধাৰাত উল্লেখ আছে যে উপায়ুক্তৰ স্থানীয় অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত আৰক্ষীৰ প্ৰশাসন উপায়ুক্তৰ সাধাৰণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিৰ্দেশনাত আৰক্ষী অধীক্ষকৰ ওপৰত ন্যস্ত, কিন্তু ১৪(২) স্পষ্ট কৰি দিয়া হৈছে যে আৰক্ষী বাহিনীৰ আভ্যন্তৰীণ সংগঠন আৰু অনুশাসনত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো কৰ্তৃত্ব উপায়ুক্তৰ নাই। এই উপ-ধাৰাত আৰু উল্লেখ আছে যে যিকোনো আৰক্ষী বিষয়াৰ আচৰণ আৰু/বা দক্ষতাই জিলাখনৰ ভিতৰৰ সাধাৰণ প্ৰশাসনক প্ৰভাৱিত কৰা সকলো বিষয় আৰক্ষী অধীক্ষকৰ দৃষ্টিত অনাটো উপায়ুক্তৰ ক্ষমতা আৰু কৰ্তব্য হ'ব, তাতকৈ বেছি নহয়। সাধাৰণ পৰ্যায়ত ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ধাৰা ১৪(১) আৰু ধাৰা ১৪(২) ইটোৱে সিটোক অৱমাননা কৰা যেন লাগে, যিহেতু ধাৰা ১৪(১)ৰ অধীনত উপায়ুক্তক আৰক্ষী অধীক্ষকৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ দিয়া হৈছে কিন্তু ধাৰা ১৪(২) অনুসৰি এনে নিয়ন্ত্ৰণ জিলাখনৰ আৰক্ষী বাহিনীৰ ভিতৰত আভ্যন্তৰীণ সংগঠন বা অনুশাসনত হস্তক্ষেপত প্ৰযোজ্য নহয়। এই বিধানসমূহৰ ব্যাখ্যা ১৪(১)ৰ অধীনত উপায়ুক্তৰ হাতত থকা ক্ষমতাক নিষিদ্ধ কৰি, ধাৰা ১৪(২)ৰ অধীনত বাদ দিয়া কথাবোৰ যথাযথ

আৰু সুসমভাৱে ব্যাখ্যা কৰা উচিত। দুয়োটা বিধান কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ এনে এক সুসম নীতিৰ প্ৰয়োজন হ'ব, যাতে কোনো ধৰণৰ সংঘাত আৰু মুখামুখি সংঘৰ্ষ নোহোৱাকৈ কাম কৰিব পাৰে (**এছ গোপাল ৰেড্ডী বনাম অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ ৰাজ্য** আৰু **চুলতানা বেগম বনাম প্ৰেম চান্দ জৈন** চাওক)।

- ২১) আমি মন কৰিবলগীয়া যে মেনুৱেল অনুসৰিও আৰক্ষী অধীক্ষকক উপায়ুক্তৰ অধীনস্থ কৰা হোৱা নাই। মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) ২৫ নং নিয়মে ইয়াক প্ৰতিফলিত কৰে। ইয়াত উল্লেখ আছে যে যদিও আৰক্ষী অধীক্ষকে প্ৰথমে উপায়ুক্তৰ নিৰ্দেশনা মানি চলিব লাগিব, কিন্তু তাৰ পিছত আৰক্ষী প্ৰশাসনৰ সৈতে জড়িত যিকোনো প্ৰশ্নৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ মাজত থকা যিকোনো মতানৈক্যক আয়ুক্তৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰিবলৈ আৰক্ষী অধীক্ষকে উপায়ুক্তক অনুৰোধ কৰিব পাৰে আৰু আয়ুক্তই ইয়াৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত ল'ব। তদুপৰি আয়ুক্তৰ সিদ্ধান্তত অসন্তুষ্ট হ'লে আৰক্ষী অধীক্ষকে নিজৰ গোচৰ আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকৰ ওচৰত দাখিল কৰাৰ স্বাধীনতা আছে। এইদৰে স্পষ্ট যে এজন আৰক্ষী অধীক্ষকে উপায়ুক্তৰ 'সাধাৰণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিৰ্দেশনা'ত কাম কৰিব লাগিব আৰু তেওঁৰ নিৰ্দেশনা মানি চলিব লাগিব কিন্তু ইয়াৰ ফলত আৰক্ষী অধীক্ষকক সেই উপায়ুক্তৰ পদানুক্ৰমিক আধিপত্যৰ অধীনত ৰখা নহয়।
- ২২) ইয়াৰ উপৰিও, যেতিয়া আৰক্ষী অধীক্ষকক আৰক্ষী প্ৰশাসনৰ সৈতে জড়িত যিকোনো বিষয়ত উপায়ুক্তৰ সৈতে মতানৈক্য স্থাপন কৰাৰ স্বাধীনতা দিয়া হৈছে আৰু আয়ুক্ত আৰু তাৰ পিছত আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকৰ জৰিয়তে এনে মতানৈক্য সমাধান কৰাৰ স্বাধীনতা দিয়া

হৈছে, তেতিয়া এনে আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কৰ্মক্ষমতাৰ মূল্যায়ন সেই উপায়ুক্তৰ দ্বাৰা কৰোটা হাস্যকৰ হ'ব। এনে এচিআৰ/এপিএআৰক ন্যায্য আৰু বস্তুনিষ্ঠ বুলি গণ্য কৰিব নোৱাৰি যেতিয়া ইয়াৰ পূৰ্বে আৰক্ষী অধীক্ষক আৰু উপায়ুক্তৰ মাজত মতানৈক্য থাকে যাৰ বাবে উচ্চ কৰ্তৃপক্ষৰ প্ৰসংগ লোৱা হৈছে। মূল্যায়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ পবিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ এনে পৰিস্থিতিৰ পৰা আঁতৰি থকাটো প্ৰয়োজনীয়। ই হৈছে উপায়ুক্তজন সেই জিলাৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ বাবে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' কিয় নহ'ব, তাৰ আন এটা কাৰণ।

- ২৩) তাৎপৰ্যপূৰ্ণভাৱে, ভাৰত চৰকাৰে ১৯৭০ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ৩ আৰু ১০এৰ অধীনত ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি জাৰি কৰা ২৮/১২/১৯৯০ তাৰিখৰ বিজ্ঞপ্তি নং ১১০৫৯/৪/৮৯-এআইএছ.।।।ত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' সংশ্লিষ্ট বিষয়াজনতকৈ উচ্চ গ্ৰেডৰ দৰমহাৰ হ'ব লাগিব। চৰকাৰে লক্ষ্য কৰিছিল যে এনে কিছুমান দৃষ্টান্ত আছে য'ত সৰ্ব-ভাৰতীয় সেৱাৰ সদস্যসকলৰ এচিআৰ প্ৰস্তুত কৰিছিল একে বেচৰ বা একে দৰমহাৰ বিষয়ই। চৰকাৰে নিৰ্দেশ দিয়ে যে ৰাজ্য চৰকাৰসমূহে নিশ্চিত কৰিব লাগে যে সেৱাৰ কোনো সদস্যই যাতে একে দৰমহা গ্ৰেডৰ আন কোনো সদস্যৰ গোপনীয় প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত নকৰে। গতিকে এইটো স্পষ্ট যে 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'জন অৱশ্যেই যিজন বিষয়াৰ ওপৰত প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা হৈছে, তেওঁতকৈ উচ্চ গ্ৰেডৰ দৰমহাত থাকিব লাগিব। মন কৰিবলগীয়া যে ২০০৭ চনৰ নিয়মাৱলীৰ ১১ নং নিয়মে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক প্ৰতিবেদন লিখাৰ সন্দৰ্ভত নিৰ্দেশনা জাৰি কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছে। কিন্তু ইয়াৰ অধীনত ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি পূৰ্বৰ

২৮/১২/১৯৯০ তাৰিখৰ বিজ্ঞপ্তিৰ বিপৰীতে কোনো নতুন নিৰ্দেশনা বা বিজ্ঞপ্তি জাৰি কৰা হোৱা নাই। কিন্তু উত্তৰবাদীসকলে এনে কিছুমান দৃষ্টান্ত উল্লেখ কৰিছে য'ত অসম ৰাজ্যৰ আৰক্ষী অধীক্ষকৰ এচিআৰ/এপিওআৰ উচ্চ গ্ৰেডৰ দৰমহাত নথকা উপায়ুক্তৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল।

- ২৪) এই সন্দৰ্ভত আমি এইটোও মন কৰিব পাৰো যে **ভাৰতীয় ষ্টেট বেংক আৰু অন্যান্য বনাম কাশীনাথ খেৰ আৰু অন্যান্য** গোচৰত এই আদালতে ৰায় দিছিল যে কৰ্মক্ষমতাৰ ওপৰত প্ৰতিবেদন দিয়া বিষয়াসকলে কোনো ধৰণৰ পক্ষপাতিত্ব নোহোৱাকৈ বস্তুনিষ্ঠতা, নিৰপেক্ষতা আৰু ন্যায্য মূল্যায়ন দেখুৱাব লাগিব আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি ভক্তি, নিষ্ঠা আৰু সততা জগাই তুলিব পৰাকৈ উচ্চতম দায়িত্ববোধ বহন কৰিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰিও মত পোষণ কৰা হৈছিল যে যিহেতু বিষয়াসকলে নেতিবাচক এচিআৰৰ দ্বাৰা মনোবল হেৰুৱাব পাৰে, যিয়ে জনসেৱাৰ কাৰ্যকাৰিতা আৰু কাৰ্যক্ষমতাৰ বাবে ক্ষতিকাৰক হ'ব, সেয়েহে এনে এচিআৰ উচ্চ পদবীৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়াই লিখিব লাগিব। ইয়াৰ পূৰ্বে **হাৰিয়ানা ৰাজ্য বনাম পি.চি. ৱাধৱা, আইপিএছ, আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শক আৰু আন এজন** গোচৰত এই আদালতে বিবেচনা কৰিছিল যে ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯৭০ চনৰ নিয়মৰ নিয়ম ২(ই)ৰ অধীনত যিকোনো কৰ্তৃপক্ষক আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শকৰ 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ' হ'বলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিব পাৰে নেকি? মত পোষণ কৰা হৈছিল যে যথাযথতা আৰু যুক্তিযুক্ততাৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা আৰু নিয়মৰ আঁৰৰ উদ্দেশ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, এনে কৰ্তৃত্ব যিজন বিষয়াৰ বাবে প্ৰতিবেদন

প্ৰস্তুত কৰা হৈছে, তাতকৈ পদবীত এক স্তৰ উচ্চ হ'ব লাগিব। নিঃসন্দেহে, ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলীৰ সংশোধনহীন নিয়ম ২(ঙ)ৰ প্ৰেক্ষাপটত এই মন্তব্য কৰা হৈছিল যদিও অংকন কৰা নীতিটো শুদ্ধ আছিল আৰু এতিয়াও আছে।

২৫) আপীলকাৰীসকলে যুক্তি দৰ্শাব বিচাৰিছে যে উপায়ুক্তই আৰক্ষী অধীক্ষকৰ কাম-কাজৰ মূল্যায়নৰ বাবে আটাইতকৈ উপযুক্ত ব্যক্তি, কিয়নো তেওঁ তেওঁৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু নিৰ্দেশনাত কাম কৰে, কিন্তু এই যুক্তি আমাৰ বাবে মনঃপূত নহয়। ২০০৭ চনৰ নিয়মৰ পৰিশিষ্ট ২ত ৰ প্ৰপত্ৰ ১ আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শক পৰ্যায়লৈকে সকলো আইপিএছ বিষয়াৰ কৰ্মক্ষমতাৰ মূল্যায়নৰ সৈতে জড়িত য'ত আৰক্ষী অধীক্ষক অন্তৰ্ভুক্ত আছে। ইয়াৰ নিয়ম ৩ৰ ৬ নং দফাত, 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ দ্বাৰা মূল্যায়নৰ সৈতে জড়িত বিভিন্ন শিতান আছে য'ৰ পৰা 'উপস্থাপন কৰ্তৃপক্ষ'ই যিকোনো চাৰিটা বাছনি কৰিব লাগে। 'আইন আৰু শৃংখলা' শিতানটো উল্লেখ কৰা বিশটা শিতানৰ ভিতৰত এটা মাত্ৰ, যিটো উপায়ুক্তৰ অধীনত আৰু বাকী ঊনৈশটা তেওঁৰ পৰিসৰ আৰু তহাৱধানৰ বাহিৰত। বিশটা শিতানৰ ভিতৰত মাত্ৰ এটা শিতানৰ জৰিয়তে উপায়ুক্তগৰাকীয়ে আৰক্ষী অধীক্ষকৰ সামগ্ৰিক কাম-কাজৰ মূল্যায়ন কৰিবলৈও সক্ষম নহ'ব।

২৬) ওপৰৰ বিশ্লেষণৰ ভিত্তিত আৰু ১৯৭০ চনৰ নিয়মাৱলী/২০০৭ৰ নিয়মাৱলীত উপস্থাপন, পৰ্যালোচনা আৰু অনুমোদন কৰ্তৃপক্ষৰ সংজ্ঞা, অৰ্থাৎ তেওঁলোক সকলো একে সেৱা বা বিভাগৰ হ'ব লাগে, এই ভিত্তিত অসমৰ জিলাসমূহৰ আৰক্ষী অধীক্ষকসমূহৰ কৰ্মক্ষমতাৰ মূল্যায়নত মেনুৱেলৰ (হাতপুথিৰ) নিয়ম ৬৩(iii)ৰ অধীনত উপায়ুক্তৰ দ্বাৰা

হস্তক্ষেপ গ্ৰহণযোগ্য নহয়, কাৰণ ই ইয়াৰ সৈতে প্ৰত্যক্ষ সংঘাতত কৰে, আৰু ই আৰক্ষী বাহিনীৰ আভ্যন্তৰীণ সংগঠনত উপায়ুক্তৰ হস্তক্ষেপৰ অনুমতি দিয়াৰ সমান হ'ব যিটো ২০০৭ চনৰ আইনখনৰ ধাৰা ১৪(২)ৰ বিধানৰ বিপৰীত হ'ব।

২৭) গতিকে আমি গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে সেই সন্দৰ্ভত লোৱা সিদ্ধান্তৰ সৈতে মতানৈক্যৰ কোনো ভিত্তি বিচাৰি পোৱা নাই।

সেয়েহে, আপীলত গুনাগুনৰ অভাৱ আৰু সেই অনুসৰি খাৰিজ কৰা হ'ল।

অতিৰিক্ত নথিপত্ৰ দাখিল কৰাৰ অনুমতি দিয়া হ'ল। অন্যান্য আবেদনসমূহ, যদি আছে, বন্ধ থাকিব।

গোচৰটোৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ আগতে আমি বিজ্ঞ এটৰ্নী জেনেৰেল শ্ৰী আৰ ভেংকটাৰমণিৰ প্ৰতি তেওঁৰ পাণ্ডিত্যপূৰ্ণ আৰু সক্ষম সহায়ৰ বাবে আমাৰ প্ৰশংসা আৰু কৃতজ্ঞতা নথিভুক্ত কৰিছো।

পক্ষসমূহে নিজৰ খৰচ নিজেই বহন কৰিব লাগিব।

....., ন্যায়াধীশ

(অনিৰুদ্ধ বসু)

....., ন্যায়াধীশ

(সঞ্জয় কুমাৰ)

১৮ জানুৱাৰী, ২০২৪।

নতুন দিল্লী।

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হব।”